

Výchovně vzdělávací program školní družiny
Základní školy a mateřské školy Damníkovo

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM školní družiny

HROU
K
POZNÁNÍ ...

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA DAMNÍKOV,
DAMNÍKOV čp. 25

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:

Základní škola a mateřská škola Damník

Adresa školy:

Damník čp. 25, 561 23 Damník

Ředitelka školy:

Mgr. Dagmar Habrmanová, jmenovaná do funkce 1.7.2003

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Dagmar Habrmanová

Zřizovatel:

Obec Damník, Damník čp. 9, PSČ 561 23 Telefon: 465394113

Zřizovací listina:

Zřizovací listina č.j. 109/2002 ze dne 15. října 2002,
Změna zřizovací listiny č.j. 82/05 ze dne 27. května 2005

Datum zařazení do sítě:

1. ledna 2003, změna 1. září 2005

Součásti školy:

Základní škola:	465 394 135, 731459516	kapacita: 190 žáků
Mateřská škola:	465 394 278	kapacita: 48 dětí
Školní jídelna:	465 394 268	kapacita: 250 jídel
Družina:	465 394 135	kapacita: 30 žáků

Kontakty:

telefon: 465394135
731459516

e-mail: zsdamn@seznam.cz
web: www.zsdamnikov.cz

Identifikační údaje:

IČO: 75017164

IZO: 102718971

Redizo: 600104851

Platnost dokumentu:

Od 1. září 2011

Schváleno pedagogickou radou dne 23. června 2011 a školskou radou dne 29. 6. 2011.

Mgr. Dagmar Habrmanová,
ředitelka školy

PREAMBULE

21. století přináší velké společenské změny. Je to doba nových informačních a komunikačních technologií. V globalizované společnosti se rychle šíří informace a každý občan se s touto situací musí vyrovnat. Informace musí umět vyhledávat, třídit, využívat.

Vzdělanost a adaptabilita obyvatelstva se stává rozhodující konkurenční výhodou pro budoucí prosperitu země. Obsah a cíle vzdělávání se proto zaměřují na samostatné objevování poznatků a souvislostí, na rozvíjení dovedností.

Prostřednictvím vzdělávání žáci, studenti i dospělí občané hledají a nalézají pochopení světa, kultury i sebe.

„Kdo není ochoten se celý život učit, nenaučil se to nejdůležitější“.

Reiner Haak

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Škola se spádově pro okolní obce Luková, Květná, Trpík, Anenská Studánka a Třebovice v Čechách. Budova základní školy a mateřské školy je situována nedaleko od centra obce. V její blízkosti jsou autobusové zastávky, které umožňují bezpečný příchod dojíždějících žáků. Škola je tvořena dvěma pavilóny, které jsou propojeny vestibulem. Škola vzdělává kolem 120 žáků, průměrná naplněnost tříd je 16 žáků. Žáci 1. stupně jsou vyučováni ve dvou spojených třídách a žáci 2. stupně v samostatných třídách.

Školní družina se nachází v barevné budově. Má k dispozici kromě učebny a dvou heren veškeré vybavení školy. Nejvíce je využívána učebna výpočetní techniky, malá tělocvična s rehabilitačními míči a posilovacími stroji a především školní hřiště a školní zahrada s herními prvky. V učebně jsou plastové stoly s židlemi, počítačový koutek. K odpočinkovým aktivitám žáků slouží dvě herny, kde je kromě hraček, stavebnic, stolních her a klasického vybavení také molitanová stavebnice, televize s videem a hrací koberec.

Žáci mají možnost doplňovat svůj pitný režim o nápoje z občerstvovacího automatu. Žáci mají ve školní družině přenosnou nádobu s ovocnými nápoji a mají po celý pobyt ve školní družině zajištěn pitný režim. Stravování je zajištěno ve školní jídelně, která je součástí školy.

Výzdobu školní družiny tvoří práce žáků, které vznikají při výtvarných a pracovních činnostech žáků ve školní družině.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování. Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Zájmové vzdělávání ve školní družině obohacuje denní program žáka, zajišťuje odborné pedagogické vedení při odpočinkových i zájmových činnostech. Na základě místních podmínek maximálně podporuje individuální rozvoj žáka.

Družina nabízí činnosti podnětné, zajímavé a obsahově bohaté. Žák se může pod přímým i nepřímým pedagogickým vedením přirozeným dětským způsobem projevoval, zaměstnávat se a věnovat se zábavě. Družina poskytuje bezpečné prostředí, a to nejen z hlediska fyzického zdraví, ale i dobrých podmínek pro emocionální a sociální rozvoj.

Hlavní cíle:

- Učení formou hry a prožitku ze hry
- Rozvíjení všestranné osobnosti žáka
- Posílení pozitivního myšlení
- Vedení k rozvíjení a prohlubování správných životních postojů – porozumění, tolerance, ochota pomoci druhým
- Osvojování a upevňování vědomostí, návyků a dovedností
- Rozvíjení schopností rozhodování, hodnocení, sebehodnocení
- Vedení ke schopnosti samostatně tvořit a pracovat
- Respektování individuálních schopností a dovedností žáků
- Vedení ke zdravému životnímu stylu – správné hygienické návyky, osobní hygiena, posilování fyzické zdatnosti a obratnosti
- Rozvíjení citové stránky osobnosti
- Vedení k trpělivosti a vytrvalosti
- Prohlubovat správné návyky v dopravních situacích
- Přijímání vlastní chyby a poučení z ní
- Vedení žáků k tvořivosti
- Rozvíjení estetického cítění
- Vedení k rozvoji logického myšlení
- Podporování vztahů k lidem, přírodě, zdraví
- Vedení žáků k vzájemné komunikaci, spolupráci
- Vedení žáků k aktivnímu využívání volného času

Rizika, která ovlivňují a narušují výchovně – vzdělávací proces

- časová rozdílnost při nástupu žáků do ŠD po vyučování
- více ročníků v oddělení
- kroužky zájmové činnosti

- střídání přítomnosti žáků při určité činnosti
- odchody žáků domů a osobní předávání žáků rodičům
- zdravotní potíže žáků (alergie, bolesti, nevolnost)
- zapomnětlivost žáků – hledání částí oděvu, pomůcek

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Časový plán je sestaven na dobu tříletého vzdělávacího cyklu, obsahuje výběr možných činností, ze kterých je možno volit podle aktuálního složení žáků ve školní družině.

Činnost školní družiny probíhá od září do června. Aktivity o vedlejších prázdninách se uskutečňují při minimálním počtu 10 žáků.

Průběžné každodenní působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu zahrnuje:

- řízenou odpolední činnost, která vychází z týdenní skladby
- odpočinkovou a rekreační činnost
- příležitostné akce

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyhláška o zájmovém vzdělávání stanovuje náplň práce školních družin takto:

- **pravidelnou** výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména každodenní činnost přihlášených žáků ve školní družině
- **příležitostnou** výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost a tematickou rekreační činnost – nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Většinou se jedná o slavnosti, besídky, vystoupení, sportovní dny apod.. Kromě přihlášených žáků školní družiny se mohou účastnit rodiče a veřejnost.

- **spontánní** aktivity – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku; vychovatel navozuje a podněcuje vlastní aktivity žáků
- **odpočinkové** činnosti – jsou chápány jako klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování. Týkají se např. poslechových činností, individuálních her a rekreační činnosti
- **příprava na vyučování** – nespočívá pouze ve vypracování domácích úkolů, ale zahrnuje didaktické hry a tématické vycházky, jimiž upřesňujeme a rozšiřujeme poznatky získané ve vyučování.

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

HROU K POZNÁNÍ – je název výchovně - vzdělávacího programu školní družiny, a proto bude základním prostředkem práce v družině hra, která nabízí možnosti vstupu do nejrůznějších rolí, situací, vztahů a odehrává se ve skutečném či navozeném prostředí. Nabízí množství zpětných vazeb, účastník poznává svou osobnost i své místo ve skupině.

Program družiny koncipovaný do obecných témat umožňuje, aby vychovatelka s žáky plánovala a realizovala takové činnosti, které žáky zaujmou, naplňují jejich přání a potřeby. Nabídkou alternativních aktivit se snaží respektovat specifické požadavky pedagogického ovlivňování volného času.

Při přípravě výchovně vzdělávacího programu se snaží zohlednit všechny souvislosti, vzájemné vztahy, vývoj a možné změny v plánovaných aktivitách. Při výběru činností se řídí věkem a stupněm rozvoje žáků, jejich potřebami, zájmem a cílem výchovy. Dbá na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržuje pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňuje moderní metody a formy práce.

Žáci se v družině vzdělávají především na základě vlastních prožitých zkušeností. Činností si prohlubují a rozvíjejí poznatky a dovednosti získané při vyučování. Dává žákům dostatek prostoru pro spontánní aktivity. Snaží se podněcovat radost z učení, touhu poznat nové, získávat zkušenosti, ovládat další dovednosti a tak přispívat k rozvoji osobnosti žáka.

Zásady pedagogického působení vychovatelky

- usilovat o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti
- pozitivně motivovat k dobrovolnému přijetí činnosti, cítit možnost svobodné volby
- podporovat iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost, dávat možnost spoluúčasti na volbě, tvorbě i hodnocení programu
- pozitivně hodnotit snahu a výsledek činnosti žáka s ohledem na jeho možnosti a předpoklady, povzbuzovat tvořivost a vlastní fantazii, posilovat sebevědomí
- zařazovat činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil, respektují individuální zájmy a potřeby žáků
- posilovat rozvoj pohybových schopností a zdokonalovat pohybové dovednosti
- předkládat nové podněty, které žáka obohacují, neopakovat stejné činnosti a formy z vyučování ve stejný den

Cílem výchovně vzdělávací činnosti je vést žáka k přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti. Rozvíjet základy pro jeho další rozvoj a učení, pěstovat zdravé sebevědomí, sebejistotu, základy pro schopnost jednat v duchu lidských a estetických hodnot. Vést žáka k používání otevřené komunikace a spolupráce.

Oblasti výchovně – vzdělávací činnosti

Místo, kde žijeme – Kompetence činnostní a občanské

Domov, okruh rodiny, poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, pošta, obchod), bezpečnost na cestě do školy, při vycházkách, dopravní výchova.

Lidé kolem nás – Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální

Osvojování zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy.

Lidé a čas – Kompetence k trávení volného času

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit).

Rozmanitost přírody – Kompetence k učení

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, výtvarné zpracování přírodního materiálu, ekologická výchova – ochrana přírody.

Člověk a jeho zdraví – Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské

Poznávání sebe sama, poučení o péči o zdraví a o nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění, pohybové hry v tělocvičně, na hřišti, dodržování pitného režimu.

TÉMATICKÉ CELKY

Září

Téma: **Moje škola a její okolí**

- seznamuji se s organizací a řádem
- tvořím pravidla (bezpečné prostředí)
- seznamovací aktivity a týmové hry (poznáváme se)
- umím se chovat a chránit si své zdraví
- posiluji komunikační dovednosti (umím se představit, používám kouzelná slůvka, správně oslovuji dospělé osoby)
- znám bezpečnou cestu do školy a zpět
- moje obec
- máme vyzdobenou třídu
- sportovní aktivity na školním hřišti a v přírodě – posilování tělesné zdatnosti a obratnosti (závodivé hry, hry v kruhu)

Říjen

Téma: **Barvy podzimu**

- znám zásady správné výživy
- poznávám rozmanitost ekosystému
- pozoruji změny v přírodě (kalendář přírody)
- vyrábím draky - spojeno s Drakiádou
- poznávám ovoce a zeleninu
- sbírám a vyrábím z přírodnin
- umím se chovat v přírodě
- sportovní aktivity na školním hřišti a v přírodě – posilování tělesné zdatnosti a obratnosti (míčové a závodivé hry, soutěže družstev)

Listopad

Téma: **Jsme kamarádi**

- řeším modelové situace – pomoc, pochvala
- hraji kolektivní hry (smyslové, pohybové)
- řízený rozhovor – opatrnost při styku s neznámými lidmi (bezpečný internet)
- mám roli (dramatizace) – zdravení, správné stolování
- pracuji ve dvojicích – povahové vlastnosti
- vím, jak si ošetřit zranění
- sportovní aktivity – soutěž týmů

Prosinec

Téma: **Vánoční svátky**

- pozoruji zimní přírodu
- připravuji se na Vánoce
- vánoční výtvarná a pracovní dílna (výroba drobných dárků a přáníček)
- výtvarné zpracování vánočních přání
- poznávám zvyky a obyčeje vánoční doby
- hraji si na sněhu, bobuji
- dělám radost druhému
- vánoční výzdoba školy
- společné vánoční posezení (hry se zpěvem a hrou na tělo, koledy)
- tělovýchovné chvílky, pohybové hry, využití netradičního sportovního náčiní v tělocvičně

Leden

Téma: **Kouzelná zima**

- zvýšená bezpečnost – náledí
- využívám sníh k zimním radovánkám (klouzání, bobování)
- soutěžím – sněhové stavby, vyšlapávání obrazu ve sněhu, sněhuláci a sněhové sochy, soutěž v hodů sněhovou kouli na cíl
- připravuji dárky k zápisu předškoláků
- pracuji s papírem – vystřihování, lepení, mozaika
- vnímám všemi smysly
- poznávám stopy ve sněhu
- tělovýchovné chvíle, pohybové hry, využití netradičního sportovního náčiní v tělocvičně

Únor

Téma: **Masopust**

- tvořím z různého materiálu
- chráním své zdraví a pečuji o něj
- zimní příroda
- pracuji s rébusy
- vedení k trpělivosti a vytrvalosti (stavba hradu z molitanových a dřevěných kostek)
- vyrábím karnevalové masky
- sportovní aktivity – závodivé hry v přírodě, tělocvičně

Březen

Téma: **Vítáme jaro**

- pracuji s knihou
- příroda se probouzí
- výtvarné ztvárnění svátků jara – zdobení vajíček, práce s papírem, vystřihování, lepení, vodové barvy
- poznávám zvyky a obyčeje velikonočních svátků
- velikonoční výzdoba
- hry v tělocvičně a v přírodě zaměřené na rozvoj obratnosti a rychlosti, týmové hry

Duben

Téma: **Měsíc bezpečnosti**

- jsem dobrý chodec a cyklista
- plánuji bezpečnou cestu do školy a domů
- vyrábím „dopravní pexeso“ a dopravní značky z papíru
- navštíví nás čarodějnice
- umím ošetřit drobné zranění
- vím, jak přivolat pomoc
- jsem herec (dramatizace) – chování v dopravním prostředku
- míčové hry a závodivé hry v přírodě, na školním hřišti, v tělocvičně

Květen

Téma: **Moje rodina**

- vyprávění - moje místo v rodině
- role každého člena rodiny
- samostatně vyprávím o rodině, sourozencích, kamarádech, spolužácích, jejich povahových vlastnostech, dovednostech, o domácích mazlíčcích a péči o ně
- výtvarná dílna, práce s přírodním materiálem
- vyrábím přání pro maminku
- slavím s maminkou (Den matek)
- společně sportujeme – smysl fair play, dodržování pravidel, přiznání chyby, týmová spolupráce

Červen

Téma: **Prázdniny jsou za dveřmi**

- sportovní hry ke Dni dětí
- vím, jak se chránit – bouřka, mlha, povodeň
- poznávám život u vody
- týmové hry v přírodě – zaměření na nutnost týmové spolupráce a důležitost každého jednotlivce v kolektivu
- poznávám stromy a rostliny
- modelové situace, jejich správné řešení – zdravotní prevence, předcházení úrazům, bezpečné chování o prázdninách
- rozvoj fantazie ve výtvarné činnosti

- míčové hry, honičky a závodivé hry na školním hřišti

Ve školní družině rozvíjíme, posilujeme a budujeme tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák

- se učí s chutí
- započatou práci dokončí
- vybírá vhodné způsoby
- kriticky zhodnotí své výkony
- klade si otázky a hledá odpovědi
- všímá si souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje
- umí získávat poznatky z různých zdrojů
- získané poznatky dává do souvislostí
- dokáže zkušenosti uplatnit v praktických situacích

Vychovatel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení i závěrům žáci sami
- zadává úkoly s možností využití informačních a komunikačních technologií

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- hledá různé způsoby řešení problému
- plánuje a promýšlí řešení problémů
- uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí
- je iniciativní a podnikavý
- uvědomuje si, že vyhýbání se problémům nevede k cíli

Vychovatel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí
- vede žáky k ověřování výsledku

Kompetence komunikativní

Žák:

- ovládá řeč i mimoslovní komunikaci
- komunikuje bez ostychu
- dokáže promluvit na veřejnosti
- umí řešit konflikty
- naslouchá druhým

Vychovatel:

- podle potřeby pomáhá žákům
- vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a interpersonální

Žák:

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika nápadů
- uvědomuje si odpovědnost
- je schopen nést důsledky svého rozhodnutí
- je tolerantní
- ovládá a řídí své jednání
- dokáže se prosadit i podřít

Vychovatel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žák:

- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- vnímá nespravedlnost, šikanu
- chová se zodpovědně
- dbá na své zdraví i zdraví druhých
- váží si tradic
- chrání životní prostředí

Vychovatel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence k trávení volného času

Žák:

- umí účelně trávit volný čas
- umí si vybrat zájmové činnosti s ohledem na své dispozice
- rozvíjí své zájmy
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

Vychovatel:

- osvědčené hry doplňuje novými hrami
- seznamuje žáky s novými technikami
- zařazuje relaxační cvičení – kompenzace stresových situací

Kompetence pracovní

Žák:

- umí bezpečně používat pomůcky a nástroje
- dokáže chránit zdraví své i ostatních
- dokáže spolupracovat
- dokáže dodržovat dohodnutá pravidla
- dodržuje pracovní prostředí v čistotě
- dokáže správně zvolit pomůcky, které bude k činnosti používat

Vychovatel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

7. PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci se speciálními potřebami

Žákům se speciálními potřebami budou vytvořeny podmínky k rozvoji jejich osobnosti. Volbou přiměřených metod a prostředků zamezíme izolaci popř. vyloučení ze společnosti ostatních. Vytvoříme prostředí a zvolíme postupy, které by usnadňovaly osobnostní a sociální rozvoj i sociální integraci žáka.

Žáci mimořádně nadaní

Žákům mimořádně nadaným nabídneme další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. Aktivity budeme organizovat tak, aby nebyly jednostranné a neomezovaly pestrost a šíři ostatního zájmového vzdělávání.

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Přihlašování a odhlašování

Ředitelka stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:

- Ve školní družině je určena ředitelkou školy vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.
- Vybírání úplaty zajišťuje hospodářka školy.
- Přihlašování a odhlašování žáků ze školní družiny je prováděno na základě písemné žádosti rodičů žáka.
- O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.

Podmínky přijetí

- Podaná písemná přihláška zákonného zástupce žáka.
- V případě většího zájmu, než je kapacita školní družiny, jsou žáci přijímáni podle kritérií:
 - žáci dle věku – mladší má přednost před starším:
 - první třída a druhá třída – všichni zájemci
 - 3. až 5. třída – žáci dojíždějící, žáci zaměstnaných matek,
 - žáci s celotýdenní docházkou v plném režimu

Vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s hospodářkou školy, pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi. Pokud rodiče nereagují na ústní výzvy, hospodářka školy je prokazatelným způsobem - písemně upozorní na jejich povinnost.

Pokud za žáka není zaplacen poplatek ani po písemném upozornění, hospodářka školy o tom uvědomí ředitelku školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

9. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

ŠD zabezpečuje žákům náplň volného času v době po skončení vyučování až po odchod domů nebo do jiných zájmových aktivit. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou.

Časové rozvržení a uspořádání činnosti ŠD se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj žáka.

Pro každodenní činnost má školní družina k dispozici kromě učebny a heren veškeré vybavení školy, např. učebnu výpočetní techniky, malou tělocvičnu s rehabilitačními míči a posilovacími stroji. K rozvoji pohybových dovedností a schopností využívá především školní hřiště a školní zahradu s herními prvky. Pro zájmové a rukodělné činnosti může využít učebnu, kde jsou plastové stoly s židličkami, školní dílnu a cvičnou kuchyň. K odpočinkovým aktivitám žáků slouží herna, kde je kromě hraček, stavebnic, stolních her a klasického vybavení také molitanová stavebnice, hrací koberec, televize s videem, DVD s přehrávačem,

kazetovým magnetofonem a CD přehrávačem, počítačem, a školní knihovnu.

Žáci ve ŠD mají přenosnou nádobu s ovocnými nápoji a mají po celý pobyt ve školní družině zajištěn pitný režim. Stravování probíhá ve školní jídelně, která je součástí školy.

10. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Ve školní družině zajišťuje pedagogické působení na žáky jedna vychovatelka, která splňuje předpoklady pro výkon činnosti vychovatelek. Odborné zaměření si dále prohlubuje samostudiem, studiem odborných knih, časopisů a účasti v akreditovaných seminářích. Vychovatelka plně spolupracuje s ostatními pedagogickými pracovníky školy.

Profil vychovatelky:

- má vysokou míru empatie
- vytváří příznivé sociální klima
- zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku žáků
- má organizační schopnosti
- navozuje a motivuje široké spektrum rekreačních zájmových činností
- vzbuzuje zájem o činnost
- podporuje sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti
- má právní vědomí
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností

11. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Stanovení výše úplaty ve školní družině

1. Ředitelka školy stanoví příspěvek rodičů žáka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině za jednoho žáka. Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny.

2. Úplata může být snížena nebo prominuta jestliže:

- účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
- účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře

a tuto skutečnost prokáže ředitelce školy.

Bližší podmínky pro snížení nebo prominutí úplaty jsou stanoveny zvláštní směrnicí školy.

3. Dále může být úplata snížena účastníkům, kteří se účastní více než dvou činností daného školského zařízení a účastníkům, kteří jsou zapsáni k pravidelné činnosti, v případě účasti v dalších činnostech daného školského zařízení.

Řízení o snížení nebo prominutí poplatku

1. Žadatel o snížení nebo prominutí poplatku předloží škole písemnou žádost s uvedením důvodů, kopii rozhodnutí úřadu práce o poskytování sociálního příplatku nebo potvrzení o pěstounské péči a kopie dokladů, které prokazují, že je mu příslušný příplatek skutečně vyplácen.

2. Ředitelka školy podle vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění a podle ustanovení školského zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění rozhodne o snížení nebo prominutí poplatku.

3. Údaj o snížení nebo prominutí poplatku je veden v dokumentaci žáka ve školní družině.

Podmínky úplaty

1. Úplata je splatná předem, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až leden a únor až červen.
2. Vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s hospodářkou školy, pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi. Pokud rodiče nereagují na ústní výzvy, hospodářka školy je prokazatelným způsobem - písemně upozorní na jejich povinnost. Pokud za žáka není zaplacen poplatek ani po písemném upozornění, hospodářka školy o tom uvedomí ředitelku školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.
3. Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje.
4. Výše úplaty zůstává stejná i v měsících, kdy jsou prázdniny.

Na nákup vybavení, pomůcek, her, spotřebního materiálu a provoz čerpáme prostředky z provozního rozpočtu školy, tak z úplaty.

12. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Motto „Úraz není náhoda a nemusí se stát.“

Úraz žáka vždy znamená, že dospělý neudělal vše, co měl pro bezpečnost prostředí, v němž se žák pohybuje, nebo že žák nevěděl, jak se chovat bezpečně, nebo se záměrně choval nebezpečně svému zdraví. Prevence úrazů neznamena nic jiného než změnu skutečností. V rámci projektu Děťství bez úrazu seznamujeme žáky s možnými riziky pohybu ve škole a mimo ni. Žáci jsou v průběhu školního roku seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při různém ročním období, při sportování. Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a v případě požáru.

K zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví žáků slouží:

- řád školy
- vnitřní řád školní družiny
- vnitřní řady učeben

Žáci jsou na začátku školního roku s těmito dokumenty seznámeni, je o tom učiněn zápis.

Oddělení a další prostory, pomůcky a předměty využívané žáky jsou pravidelně kontrolovány a závady hlášeny vedení školy, které sjedná nápravu.

Jsou vytvářeny psychosociální podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví:

- respektováním individuálních potřeb žáků
- klidným prostředím a příznivým sociálním klimatem
- činnostmi vycházejícími ze zájmů žáků a ochranou před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- věkovou přiměřeností a motivujícím hodnocením
- spoluúčastí žáků na plánování činností
- včasnou informovaností o akcích

Preventivní program

Družina tvoří samostatnou kapitolu v začlenění preventivního programu. K získávání informací mohou žáci využít nástěnného panelu u učebny informačního centra, několik nástěnek vhodně rozmístěných v budově školy. Nástěnky i panel obsahují důležitá telefonní čísla a adresy (linky důvěry apod.) a další informace, které se vztahují k tématům zařazeným do Minimálního preventivního programu. Na výběru témat umístěných na nástěnku se mohou žáci sami podílet právě svými dotazy vhažovanými do schránky důvěry. Dalším informačním zdrojem pro žáky a hlavně pro vyučující je knihovna a videotéka rodinné výchovy. Během školního roku je doplňována několika aktuálními tituly.

Program budeme propagovat na školních webových stránkách a pokusíme se zajistit i občasnou prezentaci v místním tisku.

O smysluplné využití volného času mezi vyučováním se starají jednou za měsíc členové žakovské samosprávy, kteří každý měsíc připraví jednu soutěž. Jelikož se nejedná o soutěže vědomostní, zvládne to opravdu každý. Termíny konání budou předběžně uváděny na školní nástěnce.

Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet takové prostředí, aby se žáci cítili spokojeni, bezpeční a jistí. Máme vytvořená pravidla, která platí pro všechny účastníky pobytu v družině. Každý žák má stejná práva, možnosti, povinnosti. Nabídka alternativních aktivit je dobrovolná. Do plánování, realizace i hodnocení činností jsou žáci aktivně zapojováni. Snažíme se, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vloh a schopnosti, být tak v některých z nabízených činností úspěšný. Žáci nejsou přetěžováni, dostávají srozumitelné pokyny. Při práci v nich rozvíjíme citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ve vztahu k ostatním, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu. Podporujeme důvěru žáka v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení.

13. HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE

Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.

Vychovatelka hodnotí úroveň žáka, které dosáhlo vzhledem k očekávaným výstupům – cílům ŠVP. Vzhledem k tomu, že účast ve školní družině je založena na dobrovolnosti, hodnocení má především motivační charakter. Hodnocení sděluje vychovatelka zákonným zástupcům při osobních setkání.

Při hodnocení se zaměřuje především na:

- míru a kvalitu osvojených poznatků, dovednosti a zručnosti při dané činnosti
- posouzení píle žáka
- posouzení jeho přístupu k práci v kolektivu
- ovládání základních komunikačních prostředků
- projevy samostatného myšlení a tvořivosti
- způsob samostatné práce
- chápání, porozumění, rozeznávání dobrých a špatných postojů, názorů a činů
- další projevy a vlastnosti žáka

AUTOEVALUACE

Je součástí hodnocení školy. Záměr autoevaluace, včetně časového plánu a vzorových zdrojů informací je popsán v samostatném dokumentu ŠVP ZŠ.

14. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní vzdělávací program je zveřejněn v elektronické podobě na webových stránkách školy [www. zsdamnikov.cz](http://www.zsdamnikov.cz) a v tištěné formě u ředitelky školy nebo vychovatelky.

15. ZÁVĚR

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají. Dáváme možnost si vybrat, nehodnotíme osobnost žáka, ale jeho výkon.

Abychom žákům lépe rozuměli, stačí si představit, že jsme žákem, který slyší naše slova.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti žáka. Přejeme si, aby z žáků vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace, se smyslem pro zodpovědnost.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi – nejen s těmi blízkými a s přáteli, ale i s lidmi, kteří se od nás odlišují co do schopností, chování, zvyků, temperamentu, zájmů... a s nimi si třeba úplně „nepadneme do oka“. Ideálním prostředím, kde se to žáci mohou učit, je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.

16. OBSAH

1. Identifikační údaje	2
Preambule	3
2. Charakteristika školy	4
3. Cíle vzdělávání	4
4. Délka a časový plán vzdělávání.....	6
5. Formy vzdělávání	6
6. Obsah vzdělávání	7
Tematické celky	9
Klíčové kompetence	13
7. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.....	16
8. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání	16
9. Materiální podmínky	18
10. Personální podmínky	18
11. Ekonomické podmínky	19
12. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	21
13. Hodnocení a autoevaluace	23
14. Zveřejnění školního vzdělávacího programu školní družiny	24
15. Závěr.....	24
16. Obsah.....	25